

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

ALUEIDEN VÄLISET KESKEISET RESURSSIVIRRAT VUOSINA 2014-2021

Johtava asiantuntija, VTT Timo Aro
Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

Analyysin tavoite

Analyysin tavoitteena oli muodostaa **kokoava tilasto- ja kartografinen analyysi tärkeimpien alueperustaisten resurssivirtojen jakautumisesta** Uudenmaan ja muiden maakuntien välillä vuosien 2014-2021 välisenä aikana

Huom!

Tämä diasarja on **kokoava tiivistelmä** *'Alueiden väliset keskeiset resurssivirrat'* analyysistä. Pitkä analyysi sisältää yksityiskohtaista tietoa jokaisesta analyysiin valitusta tukimuodosta ja niihin liittyvien resurssien jakautumisesta alueittain määrällisestä ja suhteellisesta näkökulmasta vuosien 2014-2021 välisenä aikana

1. Analyysin tausta ja tavoitteet

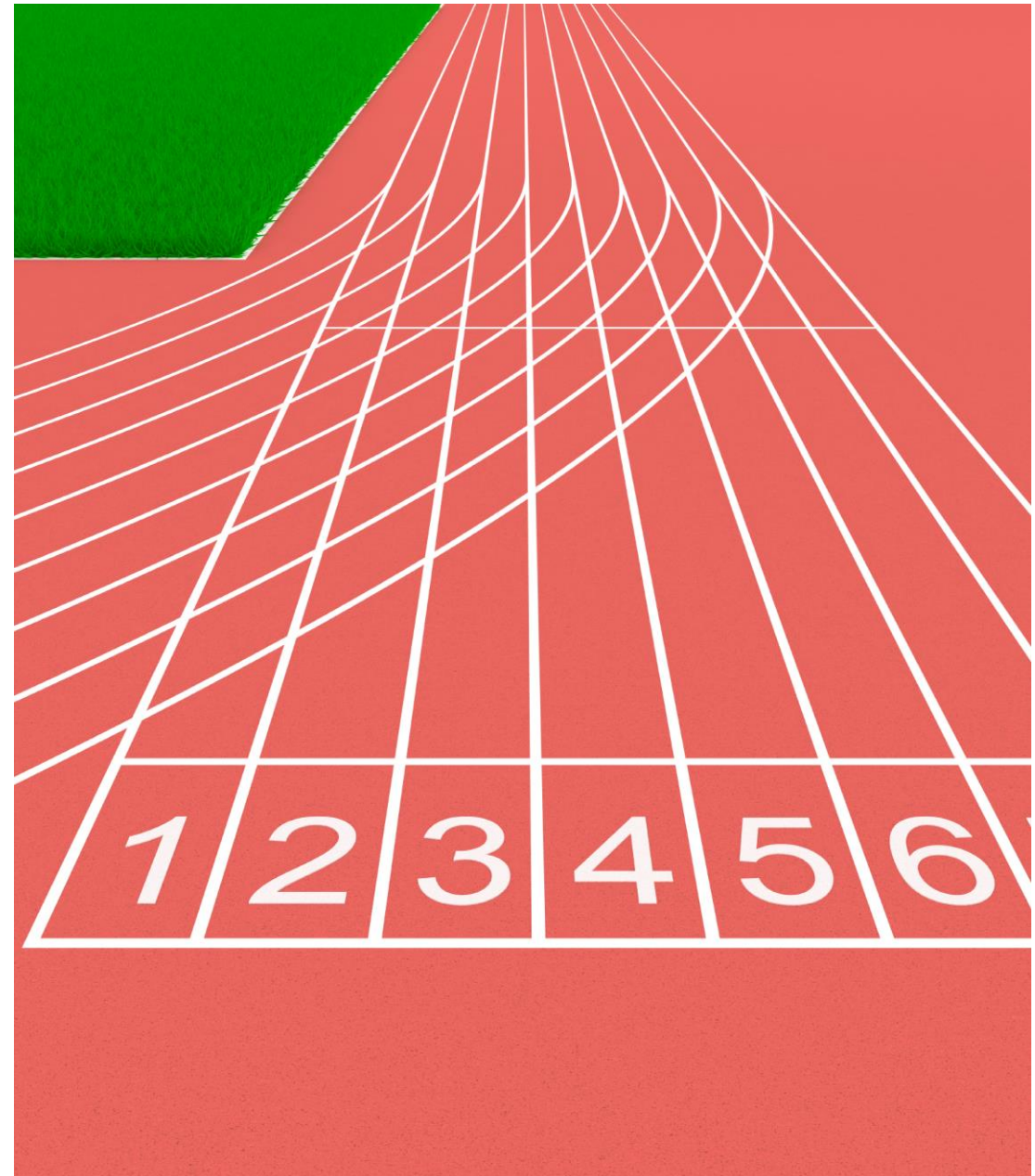
Analyysin tiedonkeruu

- Analyysin tiedot kerättiin julkisista rahoituslähteistä, eri tukien hallinnointijärjestelmistä ja tiedonluovutuspyynnöillä eri viranomaisilta
- Tavoitteena oli toteuttaa **tiedonkeruu mahdollisimman yhtäjaksoiselta ja vertailukelpoiselta ajanjaksolta (>2014-2021)**
- Tietojen päällekkäisyydet karsittiin pois manuaalisesti

Analyysin toteuttaminen

- Analyysissä käytetty alueluokitus perustui maakuntatasoon (NUTS 3)
- Tulokset esitetään jokaisen rahoituslähteen osalta **sekä absoluutisina** että luotettavan vertailun mahdollistamiseksi **suhteellisina lukuina pääosin asukasta kohden laskettuna**
- Tulokset esitetään jokaisen tukimuodon osalta visuaalisoituna graafien ja karttojen avulla

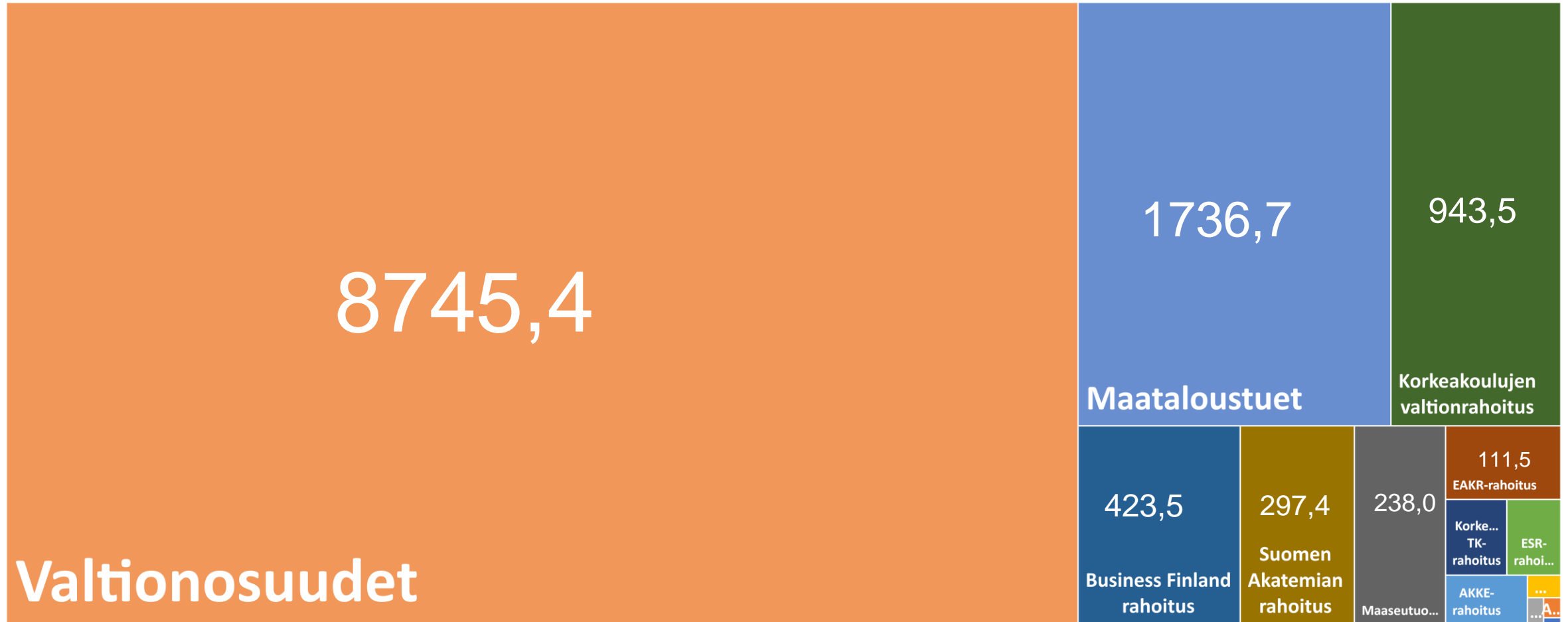

Alueperustaiset tuet jaettiin kuuteen ryhmään

1. Valtionosuudet
2. Maaseutuperustaiset tuet (maataloustuki ja maaseutuohjelma)
3. Rakennerahastoperustaiset tuet (EAKR, ESR, AIKO, AKKE ja alueellinen kuljetustuki)
4. Osaamisperustaiset tuet (korkeakoulujen valtionrahoitus ja Suomen Akatemian rahoitus)
5. Innovaatioperustaiset tuet (Business Finlandin rahoitus ja ministeriöiden (11) korkeakoulusektorille suunnattu TK-rahoitus)
6. Muut aluesidonnaiset tuet (laajakaistatuki, kuntien ilmastoratkaisuohjelma)

Alueperustaiset tuet keskimäärin vuodessa (miljoonaa euroa) vuosina 2014-2021

Huomioitavaa 1 (2)

- **Analyysissä ei ole huomioitu liikenne- ja väyläinvestointeja, TEM:in työllisyyden edistämiseen liittyviä menoja eikä KELA:n tukia**, koska ne kohdistuvat vaikeasti yksilöityinä joko useamman maakunnan alueelle tai ovat yksilöperustaisia
- Osa korkeakouluista toimii useamman maakunnan alueella. Tuet on jaettu painotetusti. Korkeakoulujen TK-rahoituksesta on eliminoitu pois päällekkäinen Business Finlandin ja Suomen Akatemian rahoitus

Huomioitavaa 2 (2)

- EU:n rakennerahasto-ohjelmien rahoituksessa on huomioitu EU:n ja valtion rahoitus. Ylimaakunnallisia hankkeita ei ole huomioitu, sillä niitä ei pysty kohdistamaan yksittäiseen maakuntaan. AKKE- ja AIKO-rahoitus kohdistettu päähakijan/koordinoijan mukaan. Maaseutuohjelman yliaalueelliset hankkeet kohdistettu nimetyn päähakijan maakuntaan
- Business Finlandin rahoitus sisältää tutkimusrahoituksen ja avustukset sekä korona-vuoden ”piikin” rahoituksessa

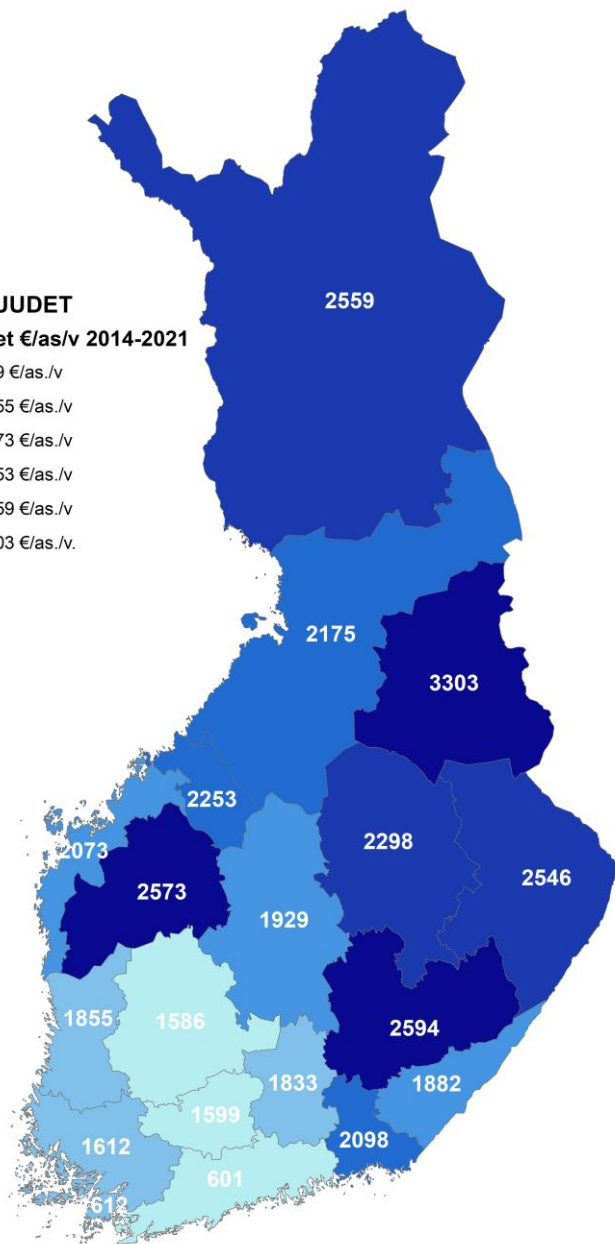
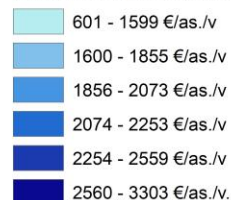

2. Analyysin tulokset tiivistettynä

Valtionosuudet

VALTIONOSUUDET

Valtionosuudet €/as./v 2014-2021

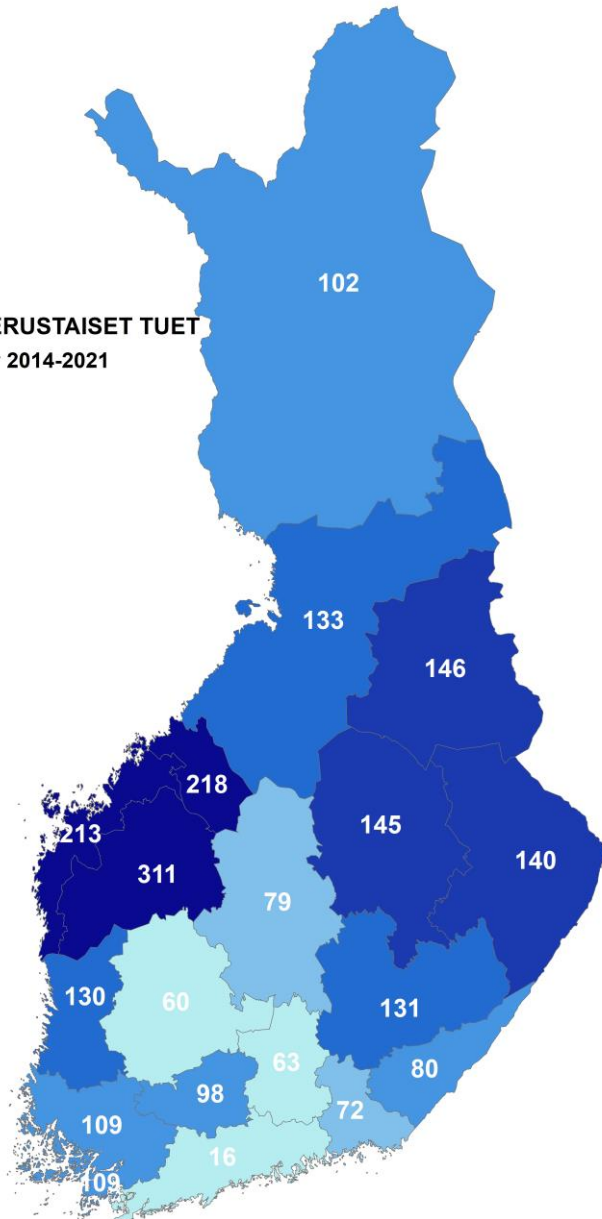
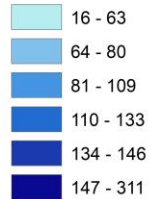

- Uudenmaan valtionosuudet olivat maakunnittain tarkasteltuna määrällisesti suurimmat eli yhteensä noin 1 miljardi euroa vuodessa. **Uudenmaan valtionosuudet olivat 11,4 prosenttia koko maan valtionosuuksista** eli lähes kolme kertaa alhaisempi kuin Uudenmaan väestöosuus
- Uudenmaan valtionosuudet olivat asukasta kohden laskettuna alhaisimmat eli noin 600 euroa asukasta kohden vuodessa
- Uudenmaan valtionosuudet **asukasta kohden laskettuna olivat kolme kertaa alhaisemmat kuin koko maassa keskimäärin** ja noin 5,5 kertaa alhaisemmat kuin korkeimman tukitason Kainuussa
- Alueelliset erot olivat suuret Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Pohjanmaiden sekä muun maan välillä

Maaseutuperustaiset tuet

MAASEUTUPERUSTAISET TUET

Yhteensä €/as/v 2014-2021

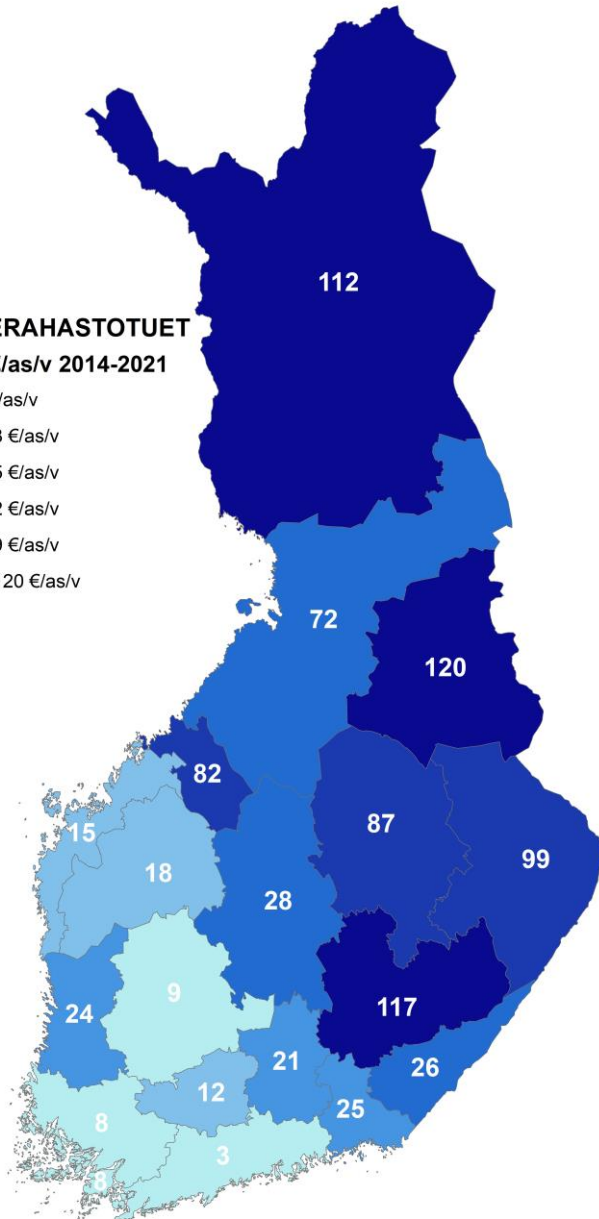

- Maaseutuperustaiset tuet pitivät sisällään maataloustuet ja maaseudun kehittämis-ohjelmat
- Uusimaa sai maataloustukia määrällisesti 7:nneksi ja maaseutuohjelmien tukea 11. eniten kaikista maakunnista. Uudenmaan maaseututuet olivat noin 111 miljoonaa euroa vuodessa ja maaseutuohjelman tuet noin 71 miljoonaa euroa vuodessa
- **Uusimaa sai maataloustukia ja maaseutuohjelman kehittämistukia asukaslukuun suhteutettuna ylivoimaisesti vähiten**
- Uudenmaan maataloustuki oli asukasta kohden 16 ja alueellisen maaseutuohjelman tuki 28 kertaa alhaisempi kuin Etelä-Pohjanmaalla

Rakennerahastoperustaiset tuet

RAKENNERAHASTOTUET

Yhteensä €/as/v 2014-2021

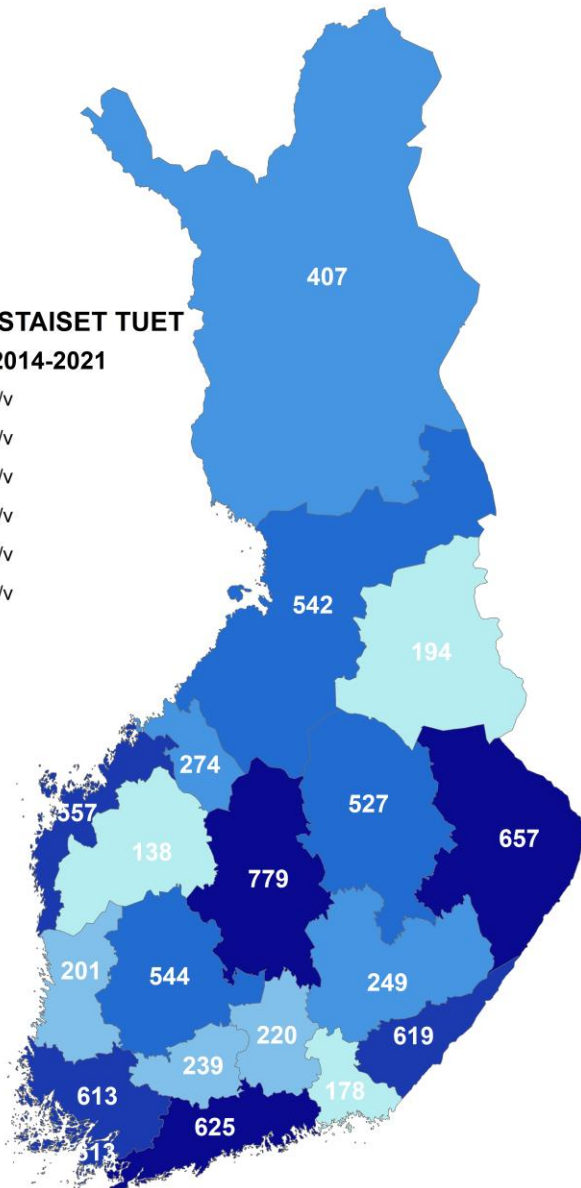
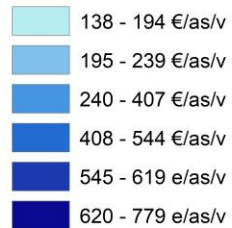

- Rakennerahastoperustaiset tuet pitivät sisällään Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston, AKKE- ja AIKO-ohjelmat sekä alueellisen kuljetustuen
- Uusimaa sai EAKR-rahoitusta määrällisesti vähiten ja ESR-rahoitusta 6:nneksi eniten. Uusimaa sai rakennerahastoista tukea alle viisi miljoonaa euroa vuodessa ilman yliaalueellisia hankkeita. **Uusimaa sai koko maan rakennerahastoresursseista alle 8 prosenttia** eli lähes neljä väestöosuutta vähemmän
- Uusimaa sai EAKR- ja ESR-rahoitusta **asukasta kohden laskettuna vähiten kaikista maakunnista**
- Uusimaa sai asukasta kohden laskettuna EAKR-rahoitusta 121 kertaa vähemmän kuin Kainuu ja ESR-rahoitusta 18 kertaa vähemmän kuin Etelä-Savo

Osaamisperustaiset tuet

OSAAMISPERUSTAISET TUET

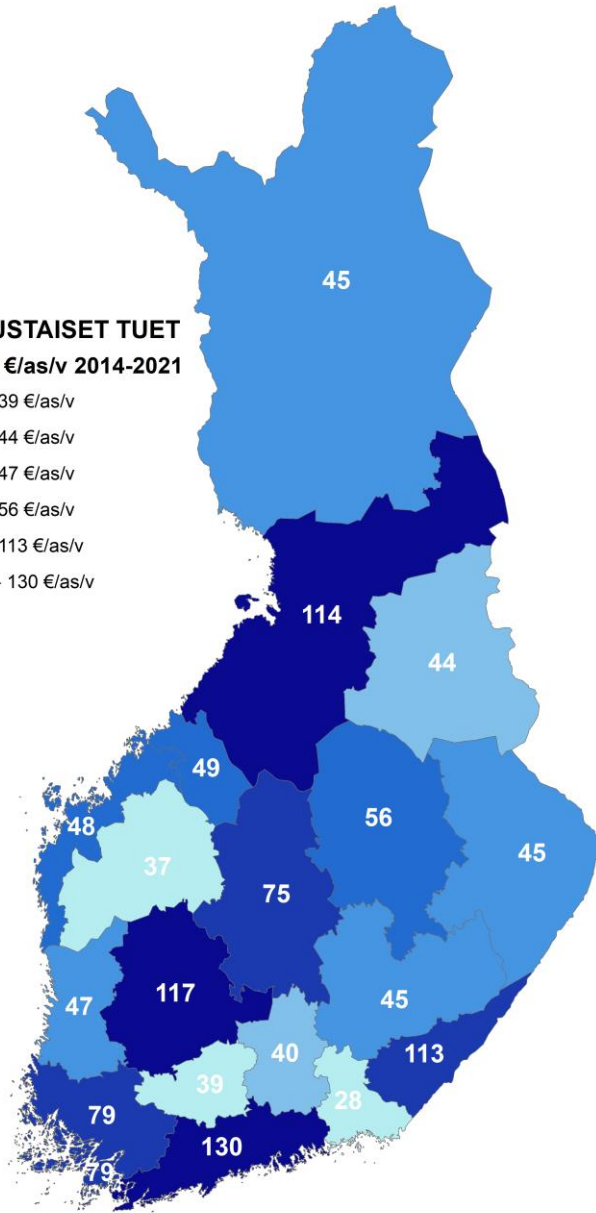
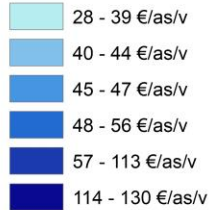
Yhteensä €/as/v 2014-2021

- Osaamisperustaiset tuet pitivät sisällään korkeakoulujen valtionrahoituksen ja Suomen Akatemian rahoituksen vuosina 2014-2021
- Uusimaa sai korkeakoulujen valtionrahoitusta ja Suomen Akatemian rahoitusta määrällisesti eniten. Uusimaa sai korkeakoulujen valtionrahoitusta keski-määrin 900 miljoonaa euroa vuodessa ja Suomen Akatemian rahoitusta keskimäärin noin 146 miljoonaa euroa vuodessa.
- Uusimaa sai asukaslukuun suhteutettuna korkeakoulujen valtionrahoitusta 5:nneksi eniten ja korkeakouluopiskelijaa kohden eniten. **Uusimaa sai asukasta ja korkeakouluopiskelijaa kohden eniten Suomen Akatemian rahoitusta kaikista maakunnista.**
- Osaamisperustaiset tuet keskittyivät vahvasti kasvukolmion kärkimaakuntiin (Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi)

Innovaatioperustaiset tuet

TK-PERUSTAISET TUET Yhteensä €/as/v 2014-2021

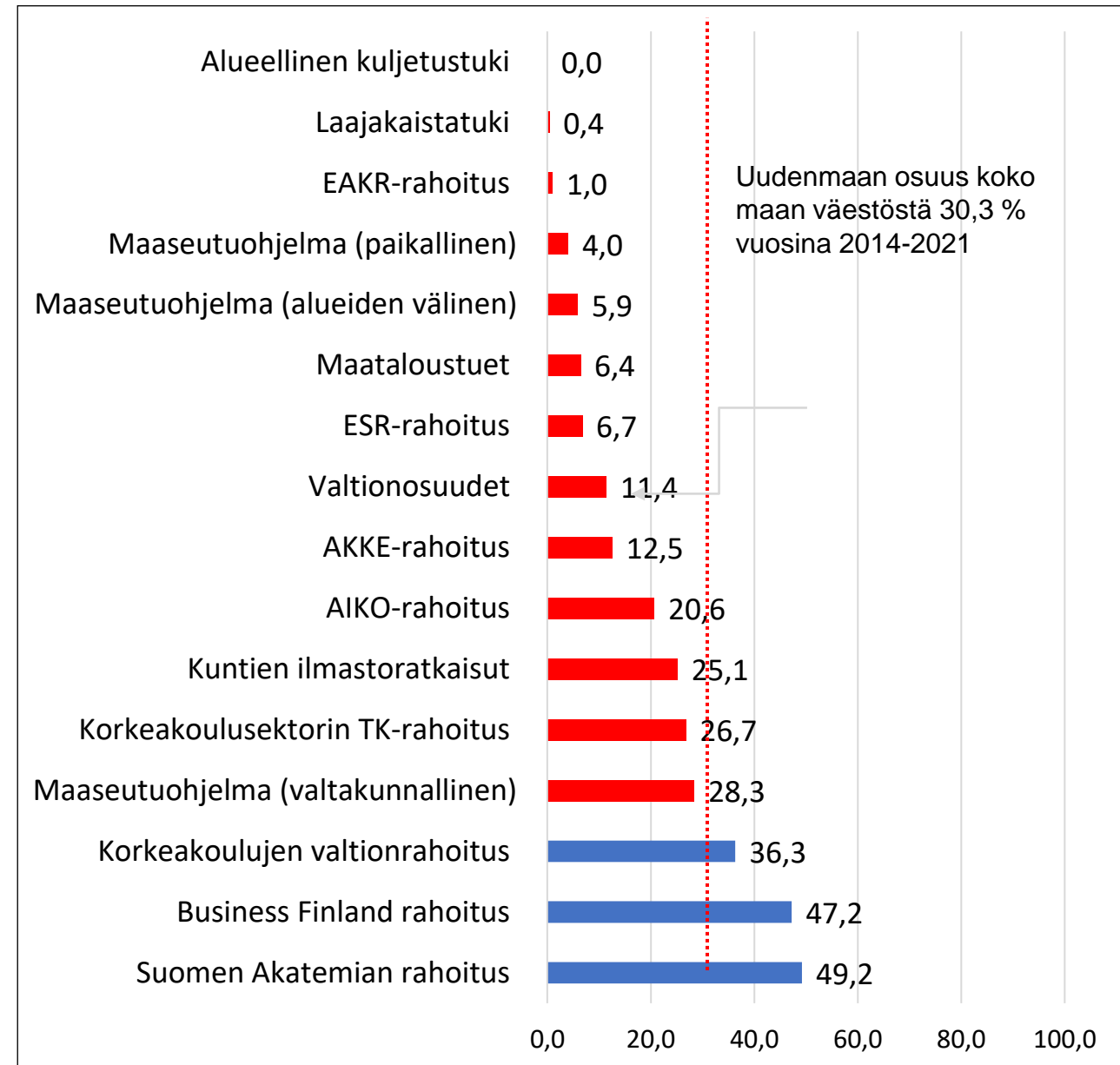

- Innovaatioperustaiset tuet pitivät sisällään Business Finlandin ja ministeriöiden (11) korkeakouluille suunnatun Tutkimus- ja tuotekehitysrahoituksen
- Uusimaa sai määrällisesti eniten BF-rahoitusta ja ministeriöiden korkeakoulujen TK-rahoitusta. Uusimaa sai Business Finlandin rahoitusta keskimäärin 200 miljoonaa euroa vuodessa ja korkeakouluille suunnattua ministeriöiden TK-rahoitusta noin 16 miljoonaa euroa vuodessa
- **Uusimaa sai asukasta kohden laskettuna eniten BF-rahoitusta ja yritystä kohden laskettuna 4:nneksi eniten rahoitusta.** Uusimaa sai asukasta kohden laskettuna 7:nneksi vähiten ministeriöiden korkeakouluille suunnattua rahoitusta

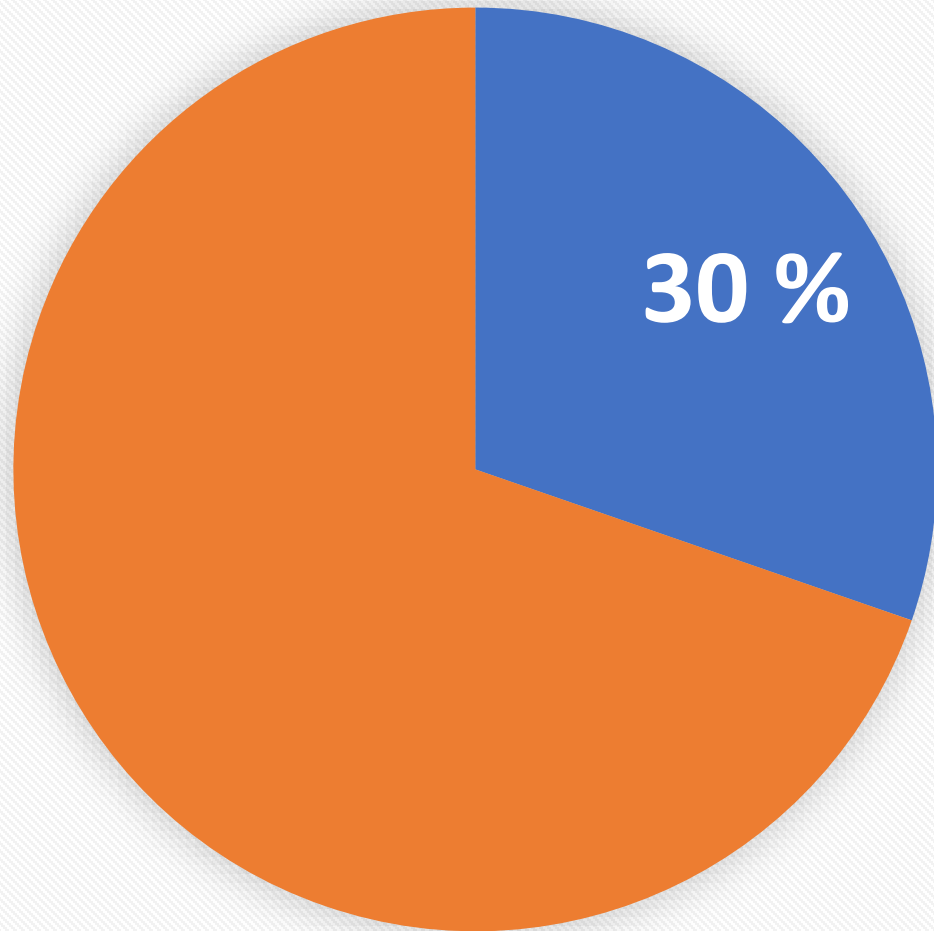
3. Analyysin tiivis yhteenvedo

Uudenmaan osuus (%) koko maan resurssi- virroista 2014-2021

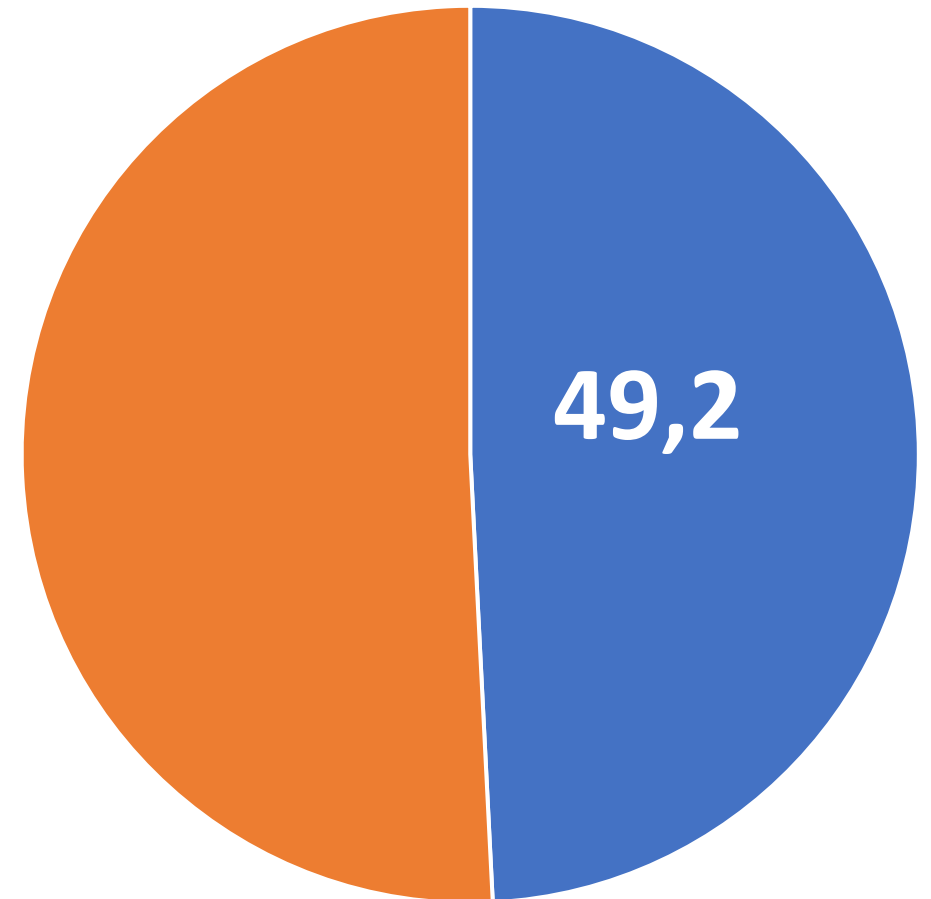
- Uudenmaan osuus koko maan resurssivirroista oli **väestöosuutta suurempi** Suomen Akatemian, Business Finlandin ja korkeakoulujen valtionrahoituksessa vuosina 2014-2021
- Uudenmaan osuus **on paljon tai erittäin paljon väestöosuutta alhaisempi** kaikissa muissa analyysissä mukana olleissa alueperustaisissa resurssivirroissa / tukimuodoissa.

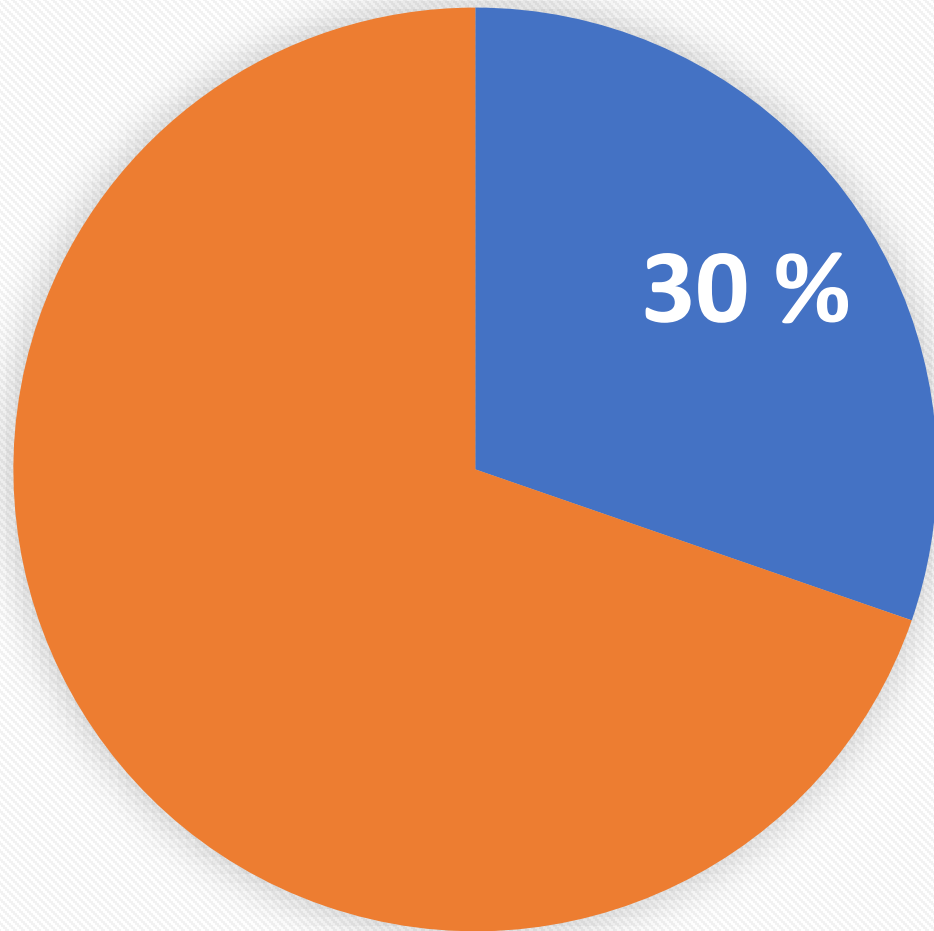
Väestöosuus

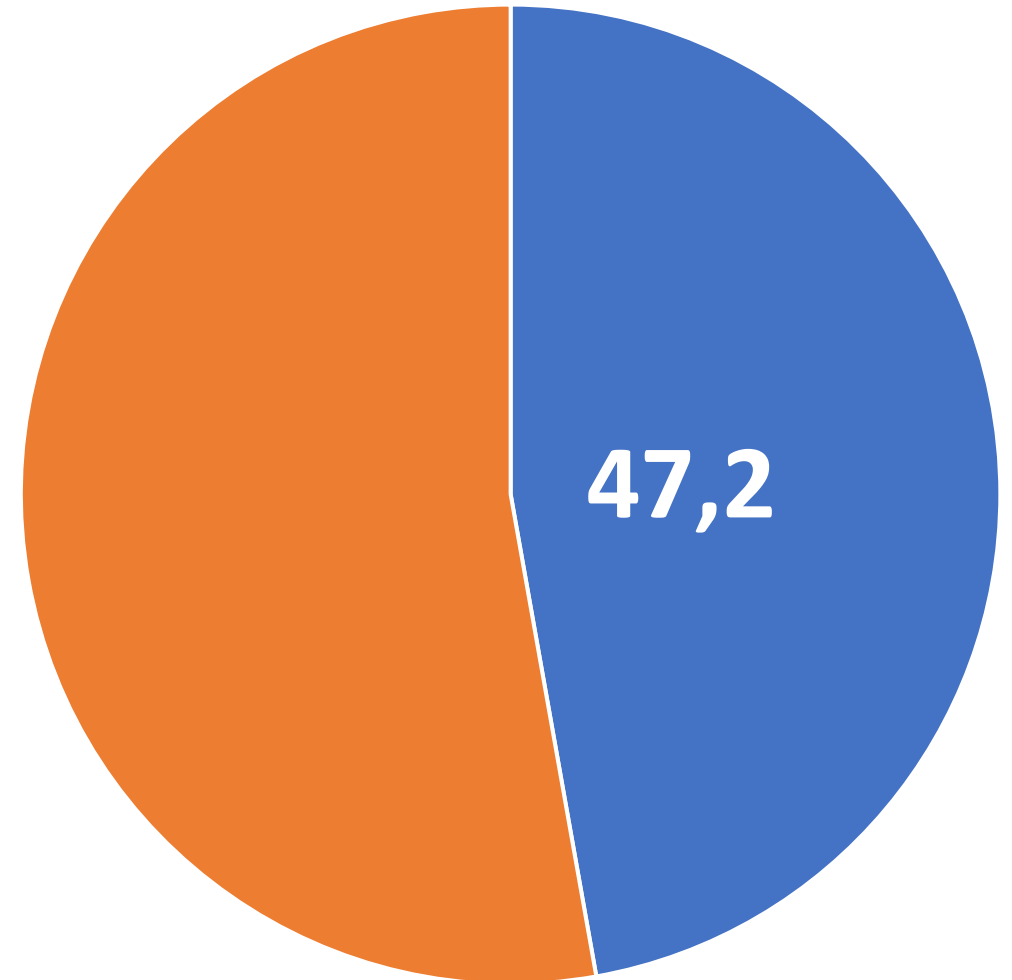
Suomen Akatemian rahoitus

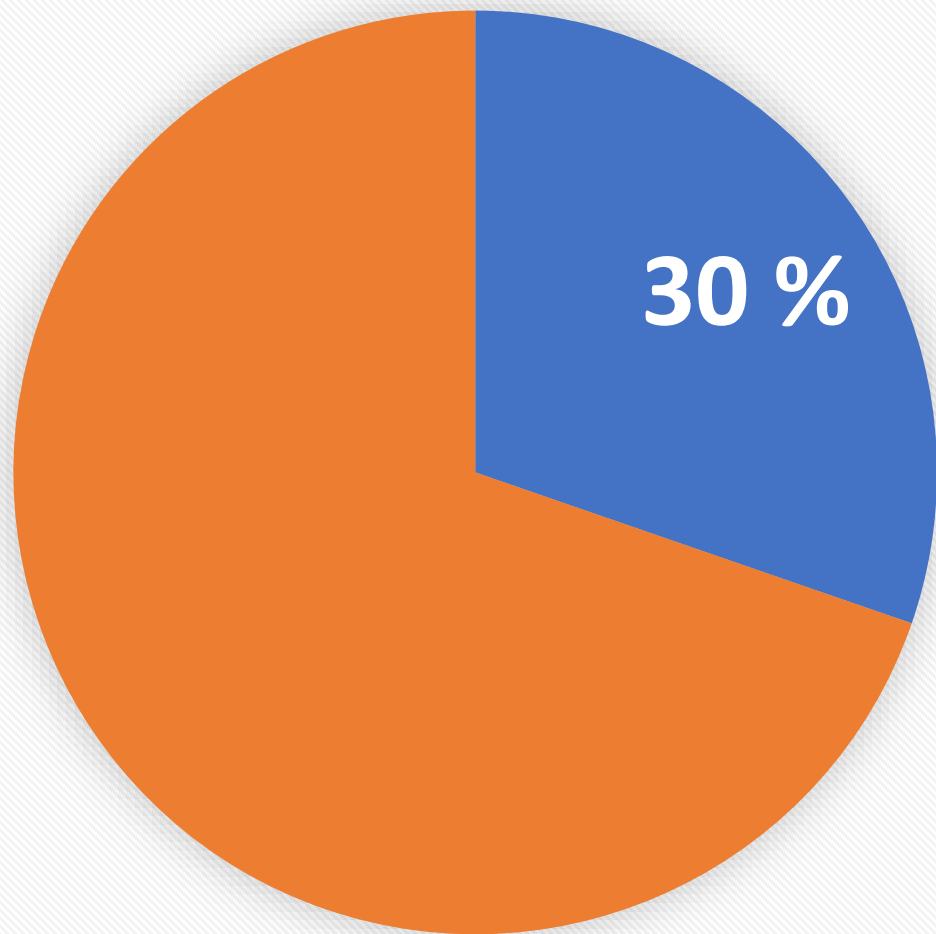
Väestöosuus

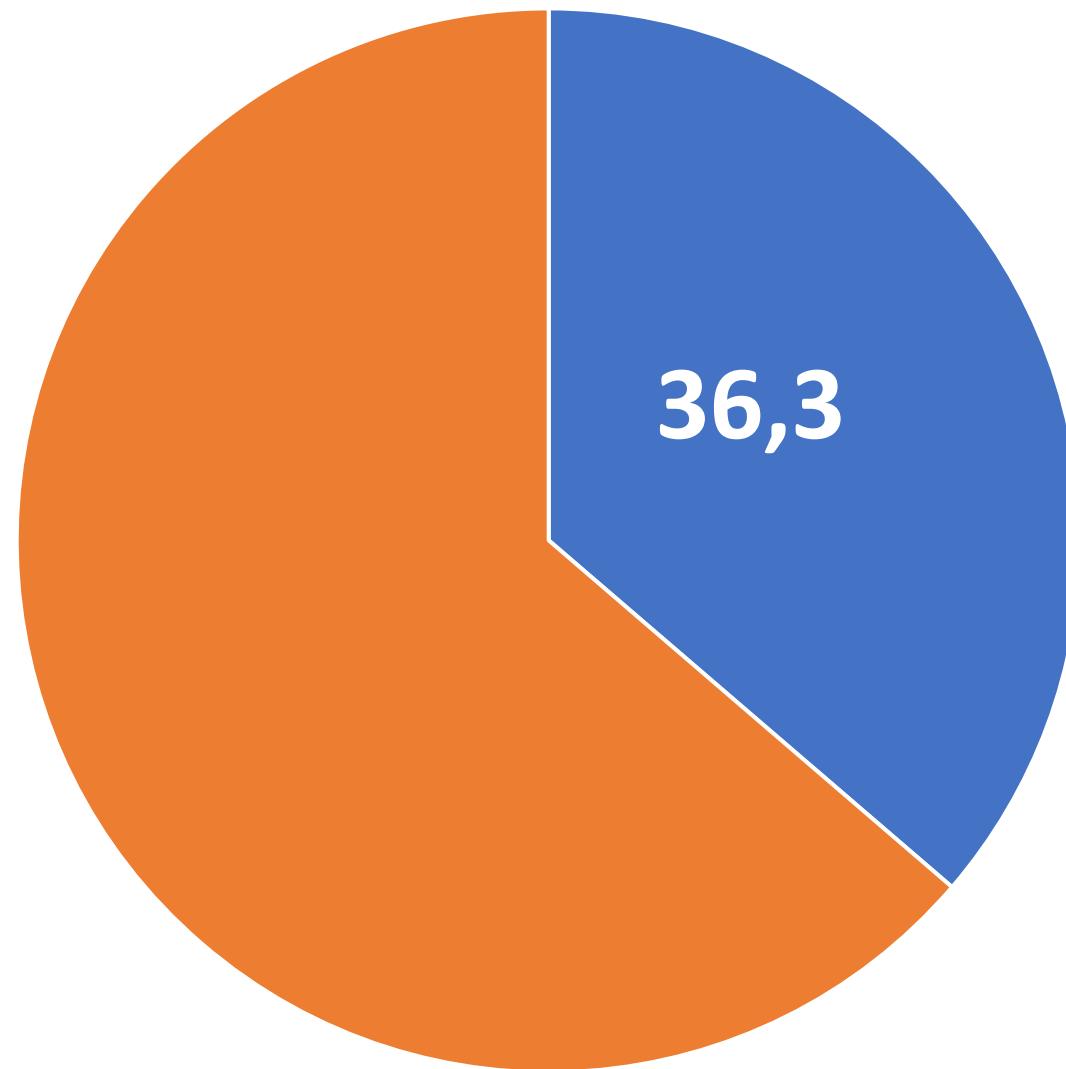
Business Finland rahoitus

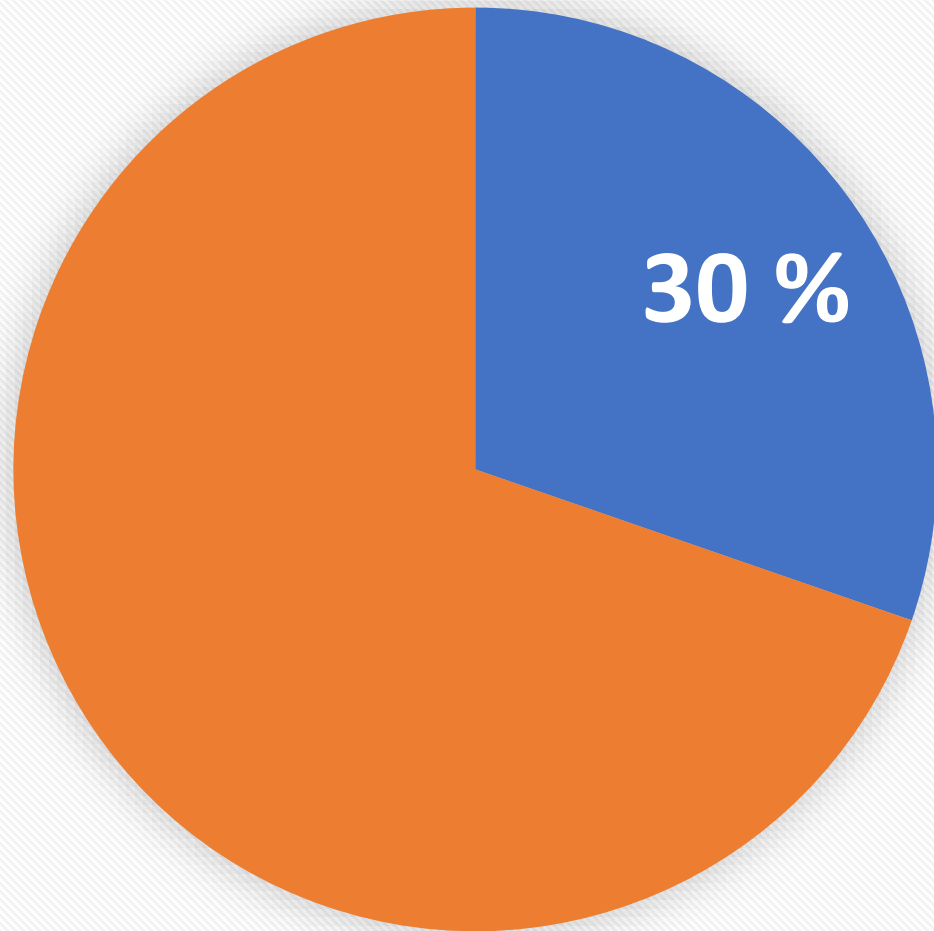
Väestöosuus

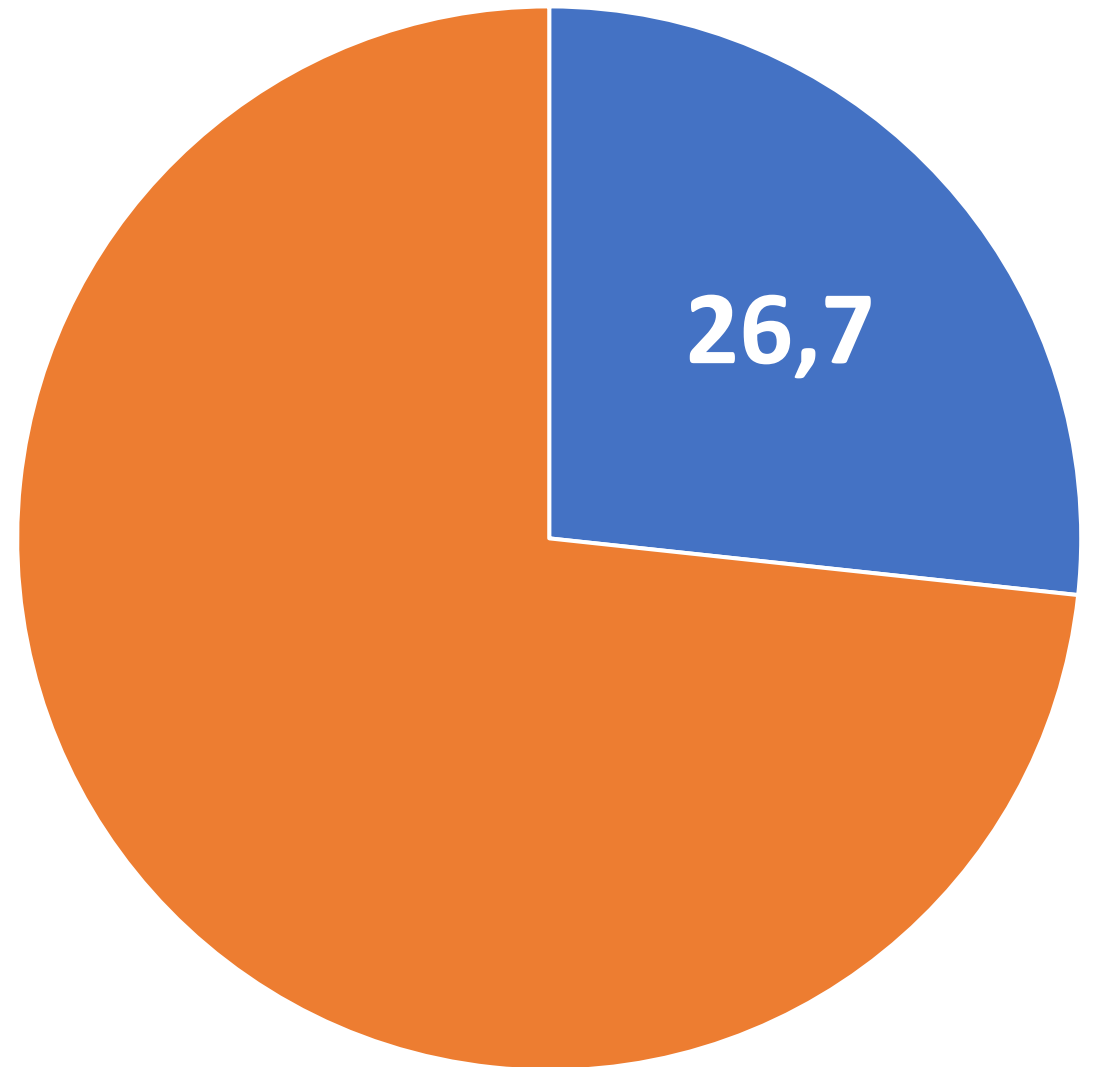
Korkeakoulujen valtionrahoitus

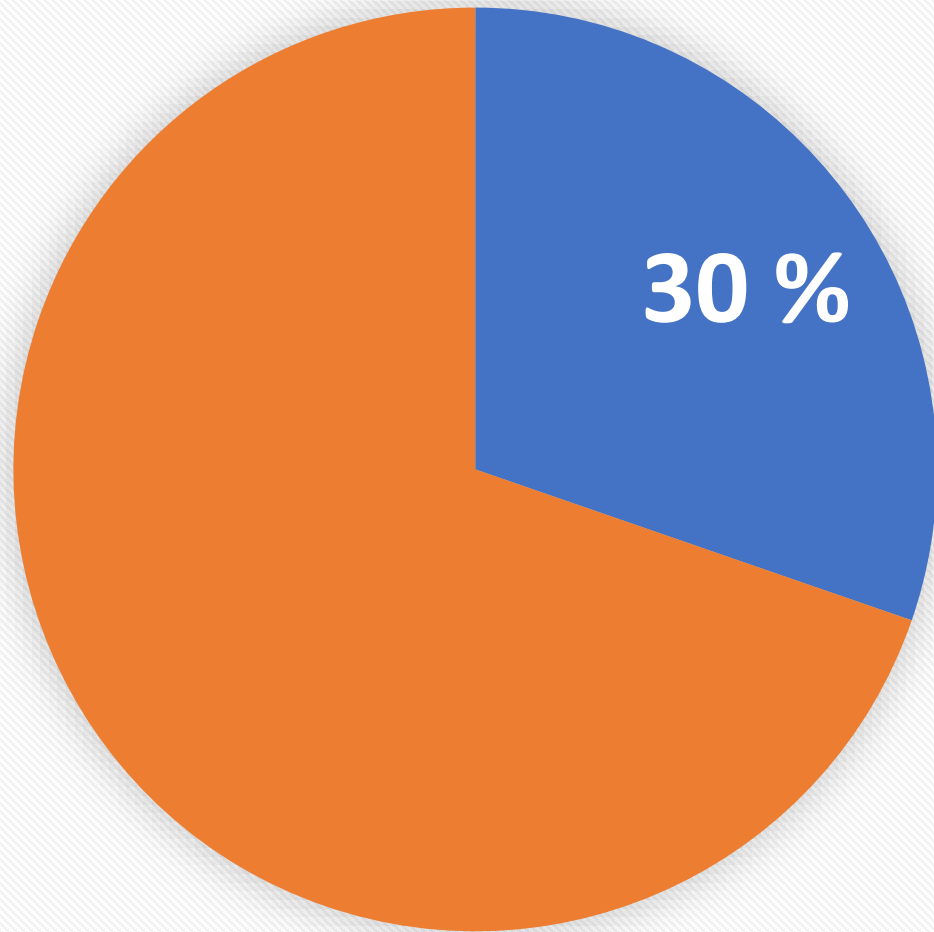
Väestöosuus

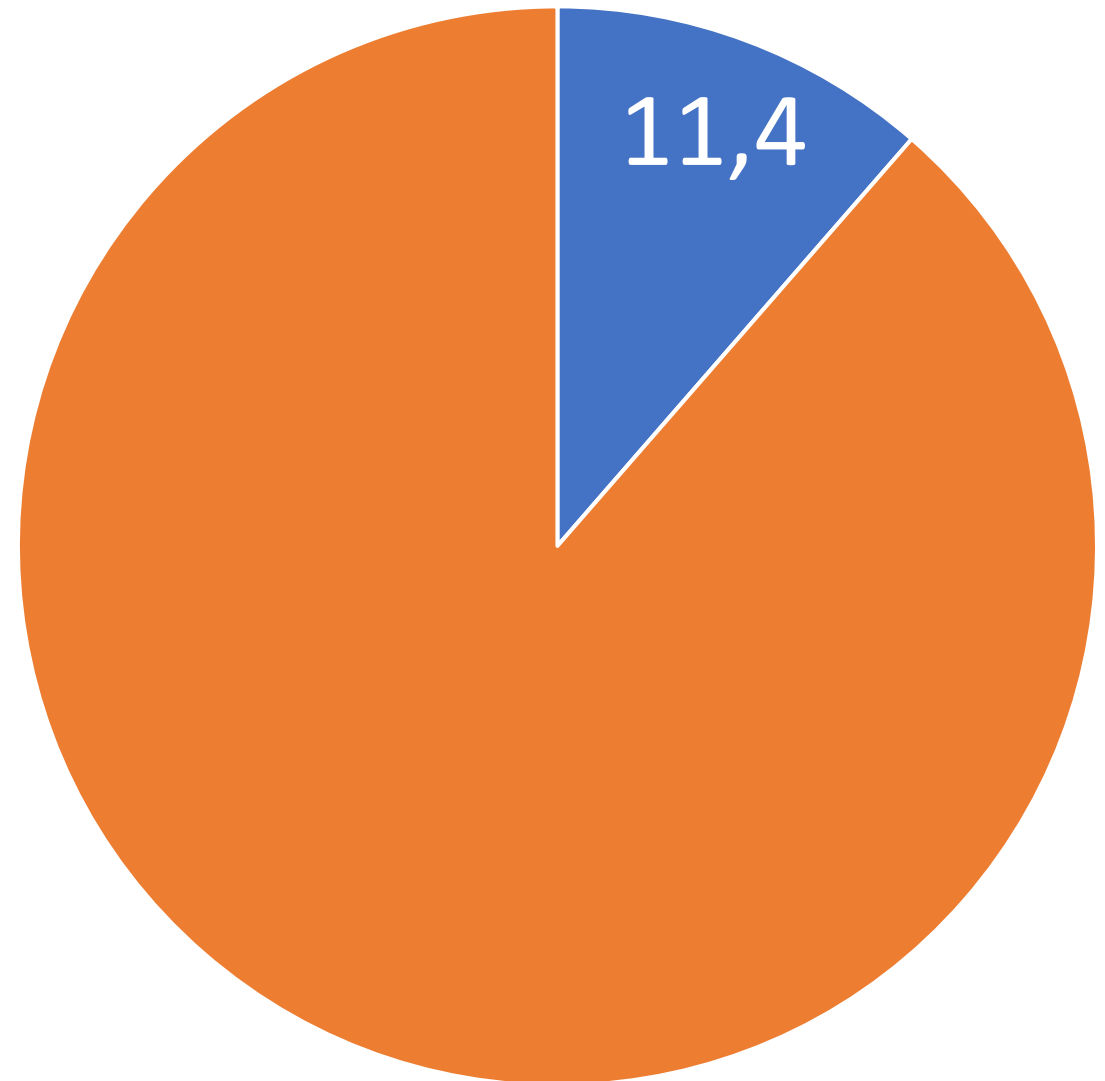
Korkeakoulujen TK-rahoitus

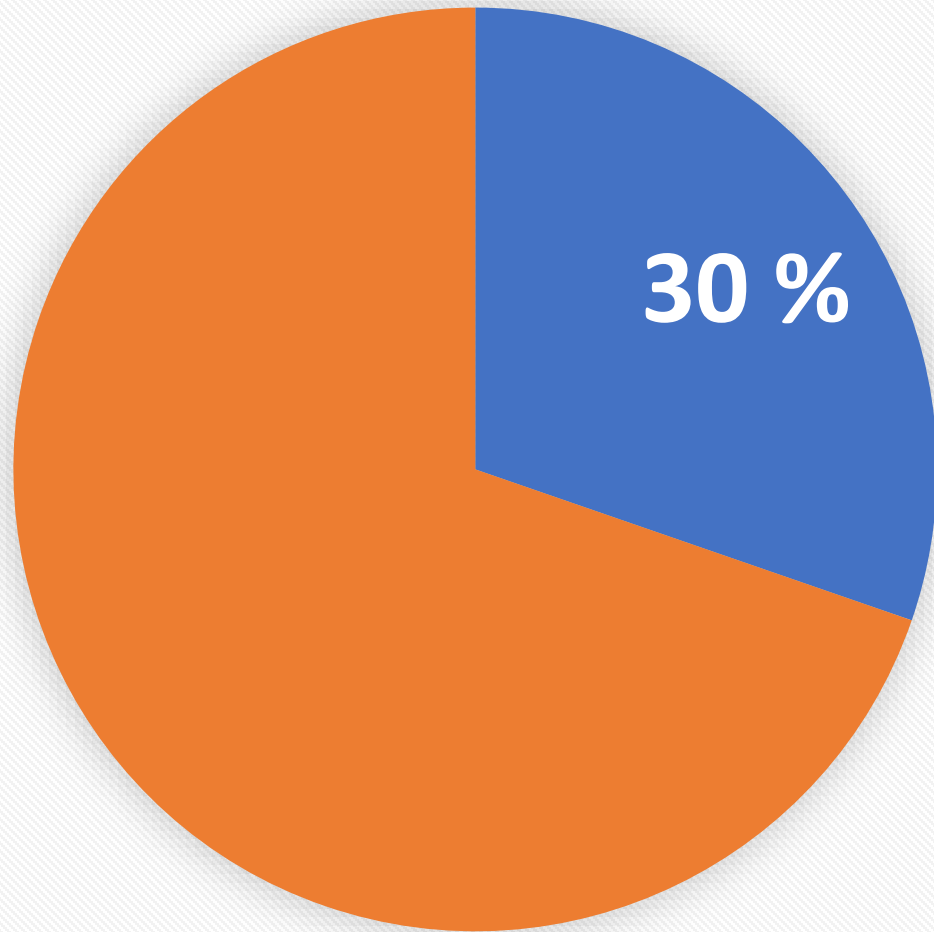
Väestöosuus

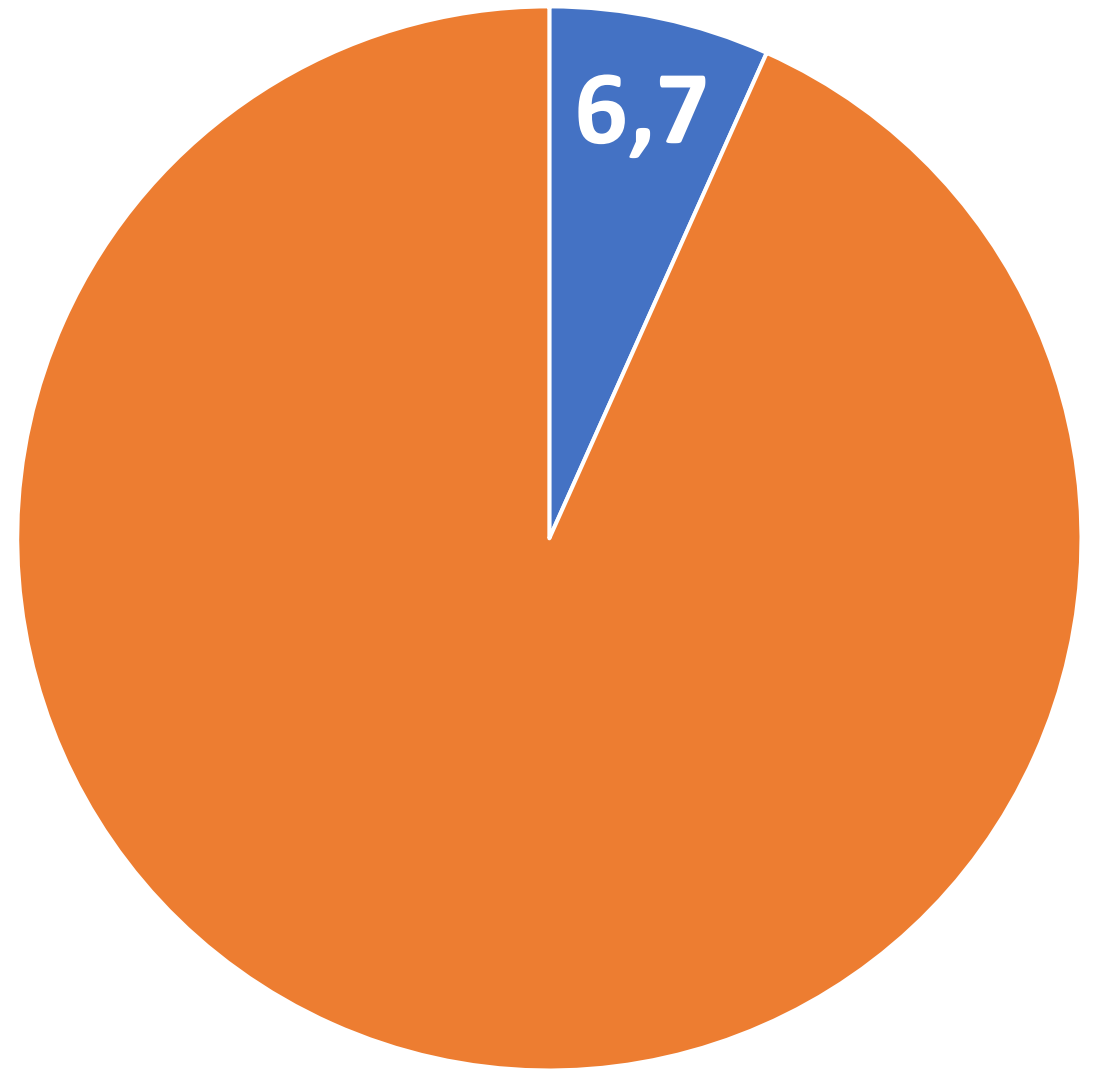
Valtionosuudet

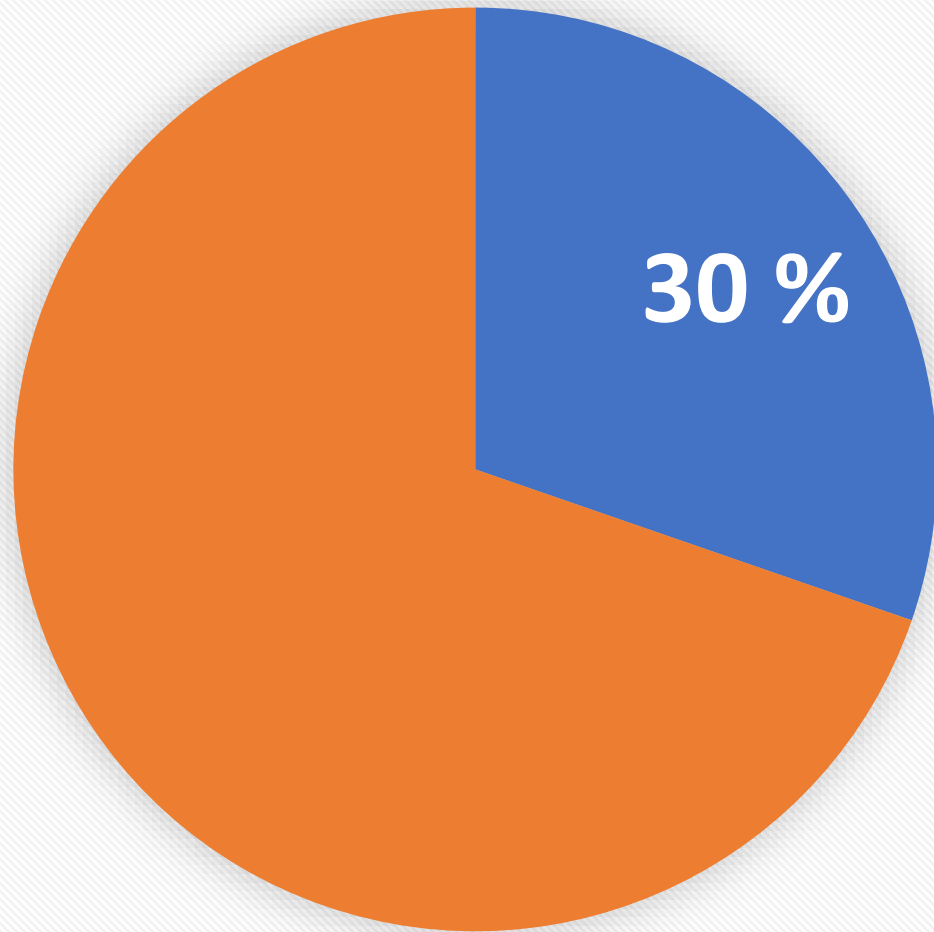
Väestöosuus

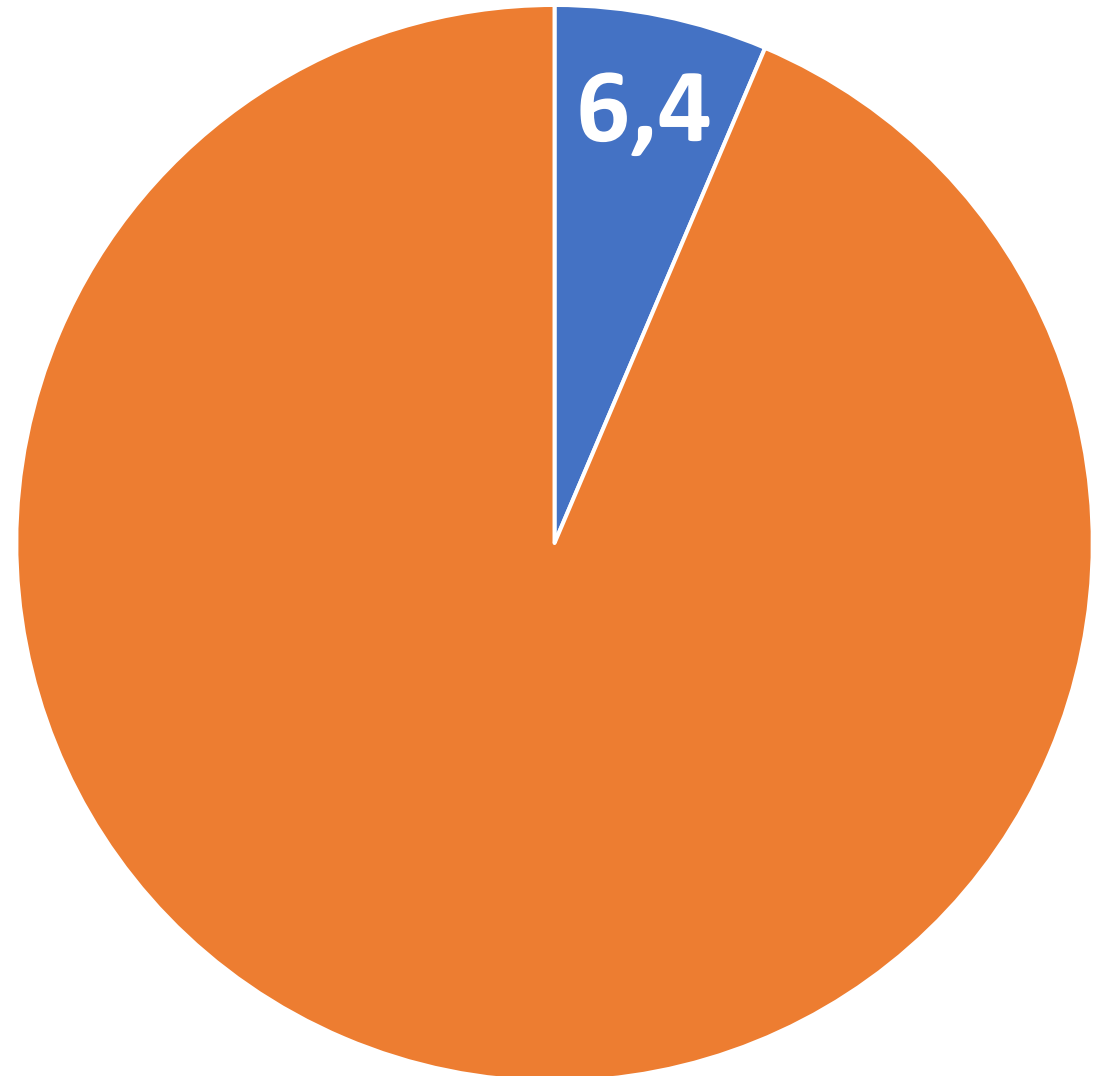
ESR-rahoitus

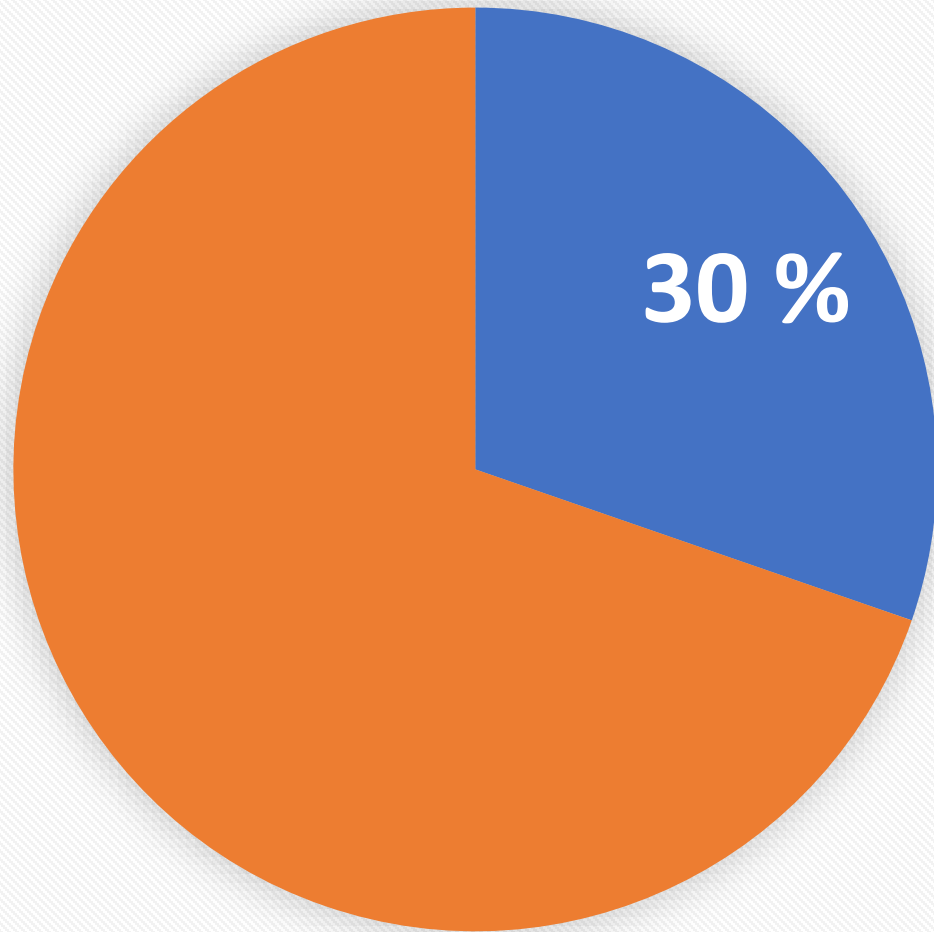
Väestöosuus

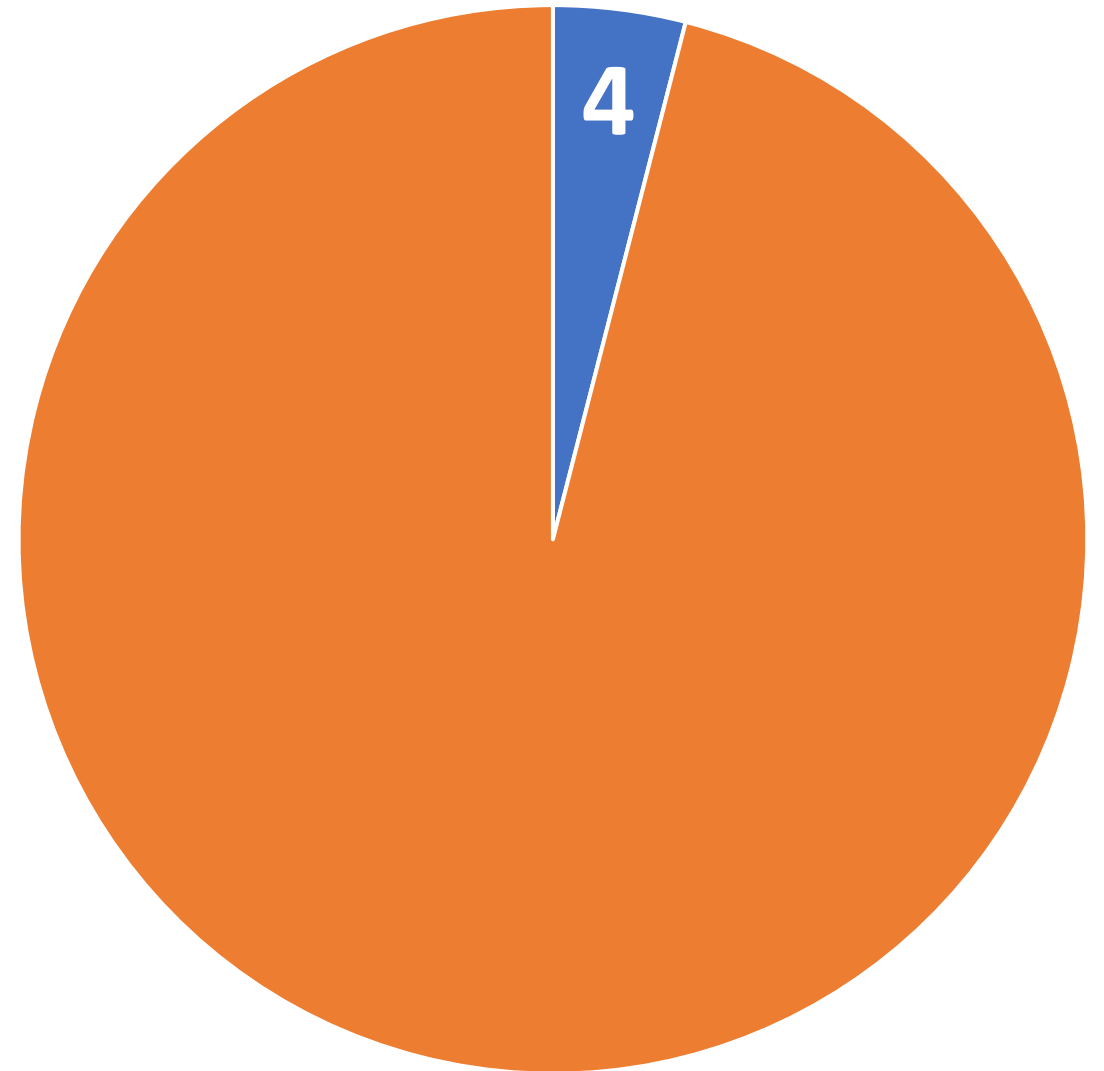
Maataloustuet

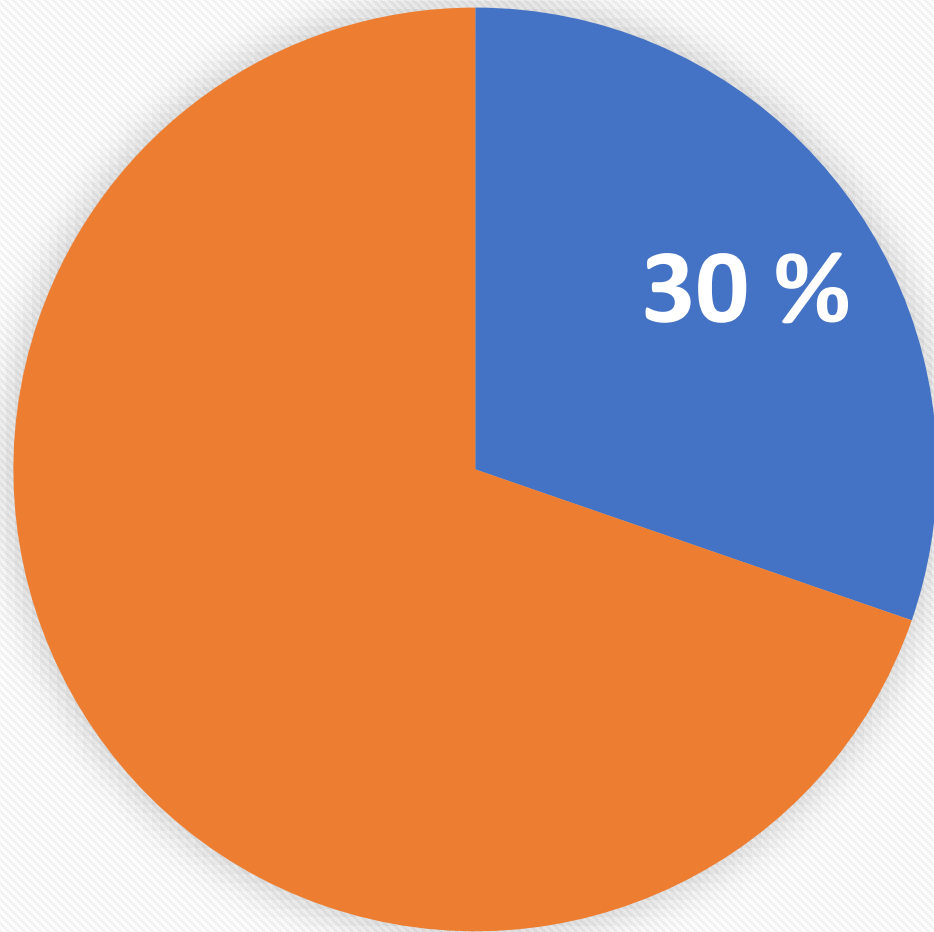
Väestöosuus

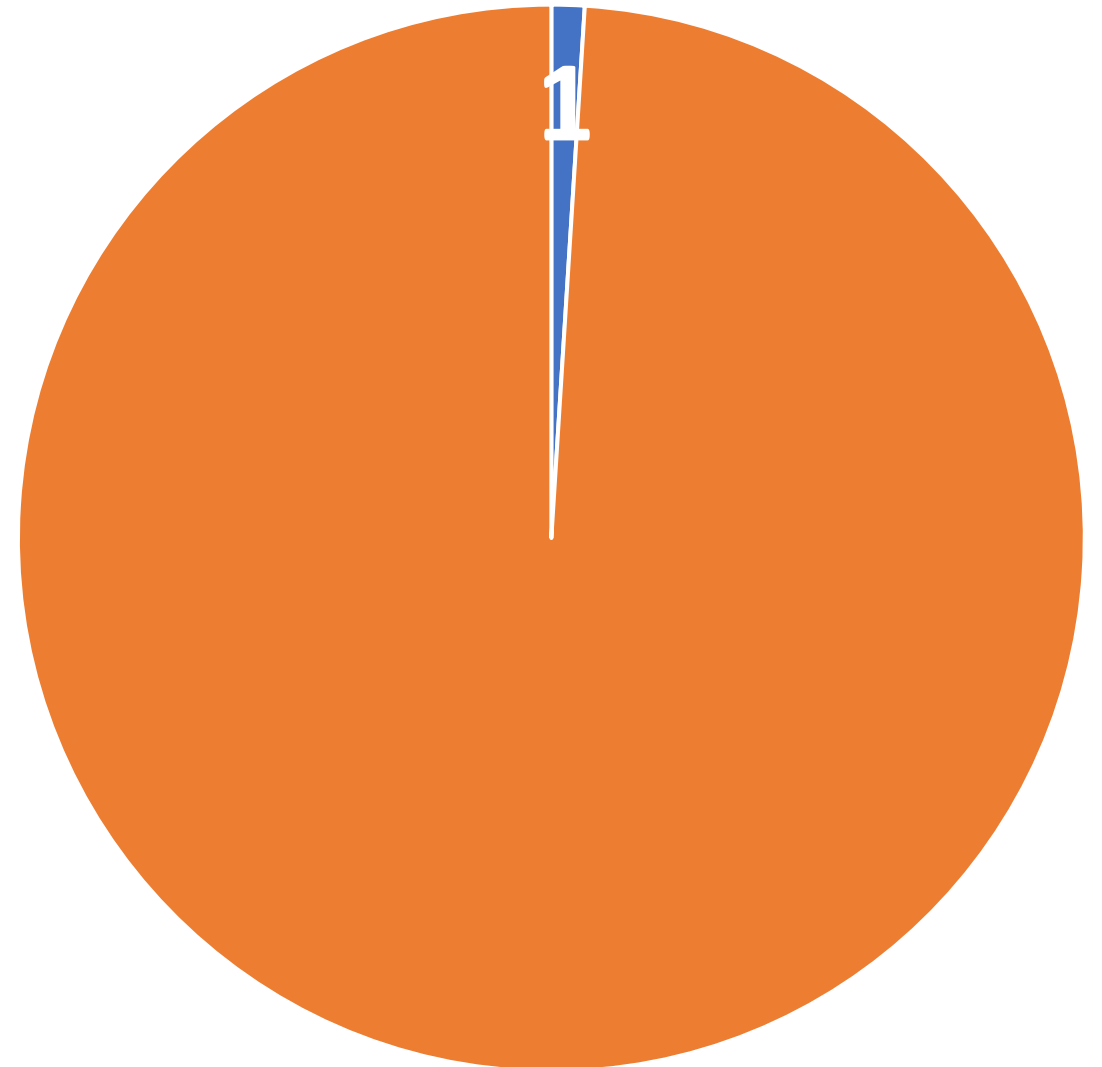
Maaseutuohjelma (alueet)

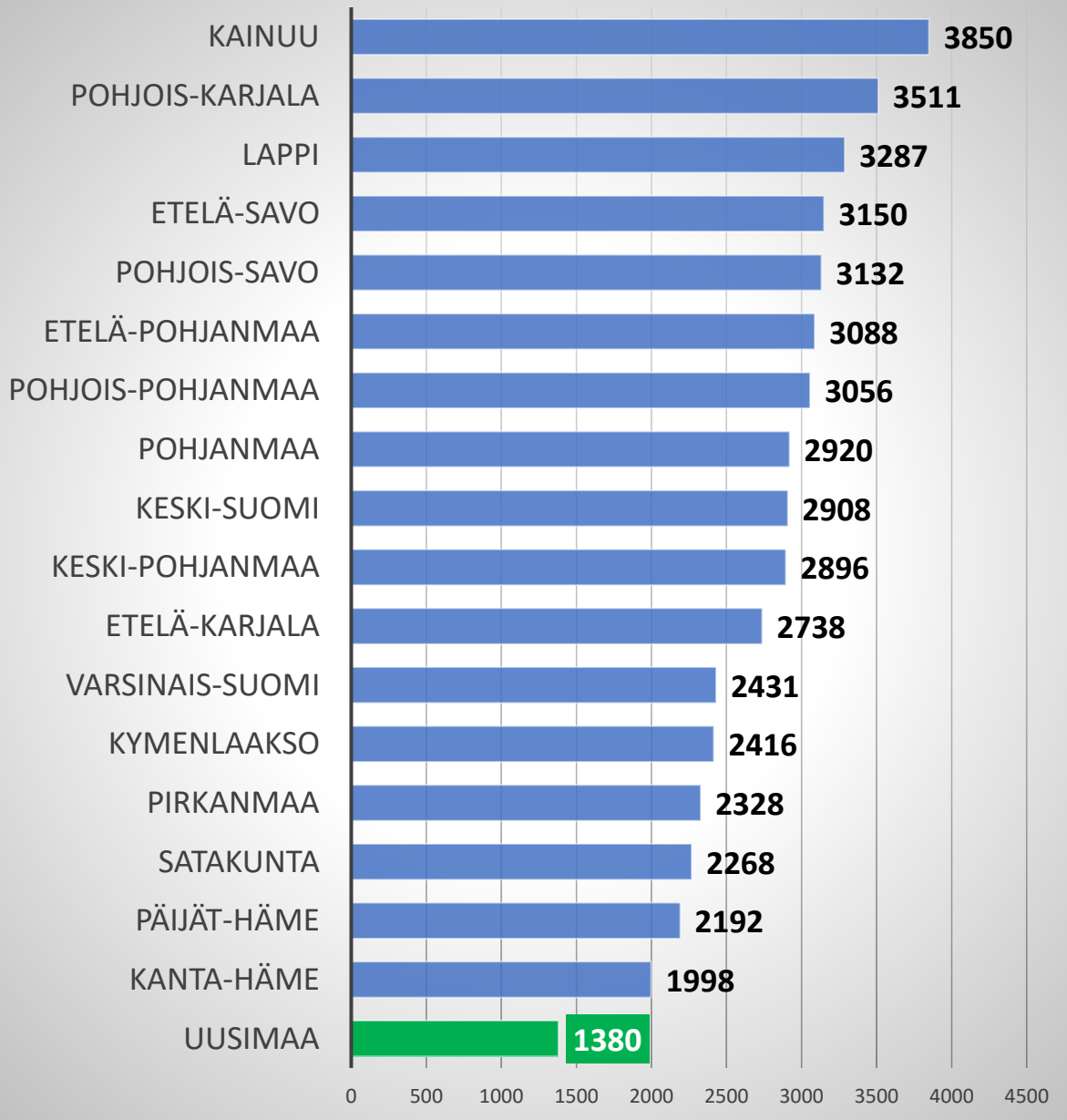
Väestöosuus

EAKR-rahoitus

Alueperustaiset tuet

- Alueperustaiset tuet pitävät sisällään kaikki analyysin 14 erilaista resurssivirtaa vuosien 2014-2021 osalta
- **Uusimaa sai vuodessa yhteensä keskimäärin 1 380 euroa asukasta kohden alueperustaisia tukia eli yhteensä noin 2,3 miljardia euroa vuodessa**
- Uudenmaan alueperustaiset tuet olivat asukasta kohden laskettuna merkittävästi alhaisemmat kuin kaikissa muissa maakunnissa

Alueperustaiset tuet

Uudenmaan osuus väestöstä oli keskimäärin 30,3 prosenttia vuosina 2014-2021. **Uudenmaan saanto eri resurssivirroista on kaksijakoinen:** väestöosuutta alhaisempi erityisesti maaseutu- ja rakennerahastoperusteisissa tukimuodoissa sekä valtionosuuksissa sekä väestöosuutta korkeampi osaamis- ja innovaatioperustaisissa kilpailluissa tukimuodoissa vuosina 2014-2021. Uusimaa sai alueperustaisia tukia yhteensä 1 380 euroa asukasta kohden laskettuna per vuosi vuosina 2014-2021 eli keskimäärin 2,3 miljardia euroa vuodessa. **Uudenmaan alueperustaiset tuet olivat asukasta kohden laskettuna selvästi alhaisimmat kaikista maakunnista.** Kaikki analyysin alueperustaiset tuet yhteenlaskettuna Uudenmaan osuus jäi asukasta kohden laskettuna noin kolme kertaa alhaisemmaksi kuin esimerkiksi Kainuussa.

Alueperustaiset tuet olivat alhaisimmat Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä, Päijät-Hämeessä, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Kymenlaaksossa.

Uudenmaan positiota kohensivat erityisesti osaamis- ja TK-perustaiset tuet, sillä ilman niitä Uudenmaan osuus alueperustaisista tuista jäisi erittäin alhaiseksi useimpiin muihin maakuntiin verrattuna. On lisäksi huomioitava, että **kilpailluissa osaamis- ja innovaatioperustaisissa tuissa Uudenmaan korkeakoulujen ja yritysten saamat tuet hyödyttävät usein myös käänteisesti muun maan eri maakunnissa sijaitsevia korkeakoulu-, TKI- ja yritysverkostoja.**

Valtionosuudet

Uudenmaan valtionosuudet olivat 11,4 prosenttia koko maan valtionosuuksista vuosina 2014-2021 eli lähes kolme kertaa väestöosuuttaan alhaisemmat. Uusimaa sai määrällisesti valtionosuuksia yhteensä noin 1 miljardia euroa vuodessa eli 601 euroa asukasta kohden. **Uudenmaan valtionosuudet olivat määrällisesti**

suurimmat kaikista maakunnista, mutta suhteellisesti asukasta kohden alhaisimmat. Uudenmaan valtionosuudet olivat asukasta kohden laskettuna 3 kertaa alhaisemmat kuin keskimäärin koko massa ja noin 5,5 kertaa alhaisemmat kuin Kainuussa

Maaseutuperustaiset tuet

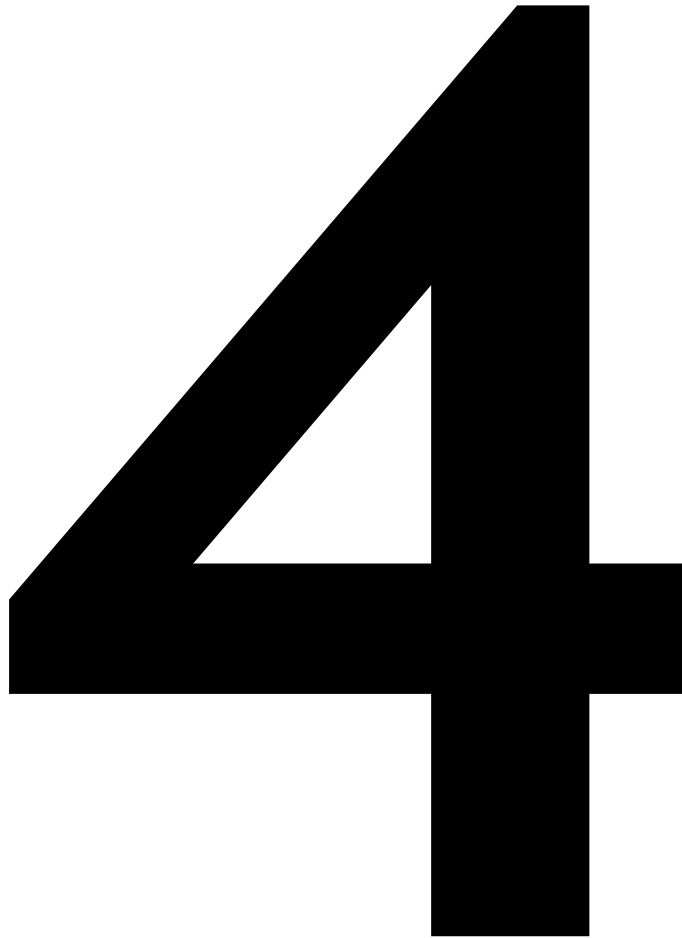
3

Uusimaa sai maataloustukia noin 111 miljoonaa euroa ja maaseutuohjelmista noin 10 miljoonaa euroa vuodessa.

Uusimaa sai määrällisesti tarkasteltuna 7:nneksi eniten maataloustukia, mutta asukalukuun suhteutettuna vähiten kaikista maakunnista. Uudenmaan maataloustuet olivat asukasta kohden noin 16 kertaa alhaisemmat kuin korkeimman

tukitason Etelä-Pohjanmaalla. Uusimaa sai myös maaseutuohjelmista (paikallinen, alueiden välinen ja valtakunnallinen) selvästi vähiten tukea asukasta kohden laskettuna. Uusimaa sai paikallisesta ja alueiden välisestä maaseutuohjelmasta noin 24-28 kertaa vähemmän resursseja asukasta kohden kuin esimerkiksi Etelä-Pohjanmaa

Rakennerahastoperustaiset tuet

Uusimaa sai alle kahdeksan prosenttia rakennerahastoihin tarkoitetuista resursseista yhden ohjelmakauden aikana vuosina 2014-2021. **Uudenmaan EAKR-rahoitus oli määrällisesti ja suhteellisesti ylivoimaisesti alhaisin kaikista maakunnista.** ESR-rahoitus oli määrällisesti kuudenneksi korkein, mutta asukasta kohden laskettuna alhaisin. Rakennerahastoperustaiset olivat asukasta kohden laskettuna noin 40 kertaa alhaisemmat kuin esimerkiksi Kainuussa. AIKO-rahoitusta Uusimaa sai

määrällisesti eniten kaikista maakunnista, mutta asukasta kohden laskettuna kolmanneksi vähiten. AKKE-rahoitusta Uusimaa sai määrällisesti toiseksi eniten, mutta asukasta kohden laskettuna jälleen vähiten. Uusimaa ei saanut alueellista kuljetustukea muun Etelä- ja Länsi-Suomen maakuntien tavoin, vaan resurssi on korvamerkitty vain Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnille

Osaamis- ja innovaatiooperustaiset tuet

5

Uusimaa sai selvästi väestösuuttaan enemmän osaamisperustaisia tukia, jotka ovat tarkoitettuja korkeakouluille.

Uusimaa sai myös asukasta kohden laskettuna suhteutettuna eniten innovaatiooperustaisia tutkimus- ja kehitystoimintaan tarkoitettuja tukia.

Uusimaa sai määrällisesti ja suhteellisesti huomattavan paljon myös Suomen

Akatemian, Business Finlandin, korkeakoulujen valtionrahoitusta ja eri ministeriöiden TK-rahoitukseen tarkoitettuja resursseja.

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

”

*Kaavoihin
kangistumaton
maailmanluokan
alueen kehittäjä*

uudenmaanliitto.fi

[@Uudenmaanliitto](https://twitter.com/Uudenmaanliitto)

[/uudenmaanliitto](https://facebook.com/uudenmaanliitto)

[My Uusimaa](https://www.instagram.com/MyUusimaa)